

At få barn "med sig selv" - inseminerede solomødre

Flere og flere singlekvinder bliver gravide med donorsæd. Det viser Den Nationale Fødselskohorte. Har den moderne kvindes ønsker, drømme og behov for forældreskab og familiedannelse ændret sig, eller vælger kvinder i dag at blive solomødre af helt andre grunde?

Af Fie Maria Bondesen
12 april 2017

At blive solomor er "plan B"

En dansk forskningsartikel fra 2015 byder på ny viden om kvinders overvejelser før valget af insemination med donorsæd; spørgeskemaundersøgelsen er udført af fertilitets- og sundhedsforskere og stiller blandt andet skarpt på at undersøge forskelle på, hvad singlekvinder og kvinder i parforhold gør sig af tanker (1). Undersøgelsen bygger på tidligere forskning, som viser, at behandling med donorsæd for hovedparten af singlekvindernes vedkommende kan betragtes som moderskabets "plan B". Kvindernes højeste ønske er nemlig at få barnet med en partner, ca. 85% ønsker at have en partner i fremtiden, og omkring halvdelen af de kvinder, som forskerne har haft kontakt med, ville foretrække, at denne partner påtog sig forældreansvar. Med andre ord skildres solomoderskabet som en nødløsning. Den danske undersøgelse bidrager til forskningen ved at sammenligne singlekvinder og kvinder i parforholds holdninger til moderskab. Her finder forskerne, at hovedparten af singlekvinder og kvinder i parforhold finder det vigtigt at have energi, et stærkt socialt netværk, at få børn i den rette alder, at føle sig klar samt at have et job, der kan kombineres med at være mor.

"Solomødrene og inseminerede kvinder i parforhold havde altså som udgangspunkt samme ønsker og drømme om familie og forældreskab."

Solomødre og kvinder i parforhold er ikke væsensforskellige

Solomødrene og inseminerede kvinder i parforhold havde altså som udgangspunkt samme ønsker og drømme om familie og forældreskab. Den danske undersøgelse viste heller ingen forskelle på disse to gruppers uddannelsesniveauer eller socioøkonomiske forhold. Forskerne identificerer kun to signifikante forskelle mellem singlekvinder og kvinder i parforhold, der vælger donorsæd. Singlekvinderne er nemlig i gennemsnit 3,5 år ældre end kvinderne i parforhold, og der er flere blandt singlekvinder, der har haft over 20 seksualpartnere. Forklaringen på disse forskelle kan være, at singlekvinderne har brugt længere tid på at søge efter en partner og far til ønskebarnet. Undersøgelsen viser, at singlekvinderne har været uden fast partner i 10 år og kvinderne i parforhold i fire år. Således har singlekvinderne i gennemsnit været seks år længere uden fast partner i forhold til kvinderne i parforhold, siden de var 20 år.

Freeimages

Kvinder vælger ressourcestærke mænd - og donorfædre

Kvinder foretrækker ressourcestærke mænd. Set med forskernes øjne - i et evolutionsteoretisk perspektiv - kan dette skyldes, at mændenes evne og villighed til at tilbyde ressourcer kan opveje eller kompensere for de fysiske og ressourcemæssige omkostninger, som det har for en kvinde at gennemføre en graviditet og opfostre et barn.

”Kvinder, der skal vælge en sæddonor, er på udkig efter de samme ressourcer hos en mand som andre kvinder”

Insemination ved hjælp af sæddonor gør i princippet disse overvejelser overflødige for kvinderne. En

ny australsk, kvalitativ undersøgelse fra 2016 udført af forskere inden for økonomi og fertilitet viser dog, at også solomødre udvælger sæddonorer ud fra egenskaber, som markerer ressourcer hos en mand. Kvinderne går eksempelvis op i donorens alder og uddannelse. Yngre mænd og mænd med videregående uddannelser står højere på kvindernes ønskeliste end mænd uden akademiske kvalifikationer. Ligesom kvinder i parforhold forbinder solomødrene donorens ægteskabelig status og antal af børn med attraktivitet og fertilitet, og undersøgelsen viser, at solomødrene foretrækker sæd fra gifte mænd med børn frem for sæd fra barnløse singlemænd. Undersøgelsen viser således, at kvinder, der skal vælge en sæddonor, er på udkig efter de samme ressourcer hos en mand som andre kvinder (2).

Flere bliver solomødre

Tidligere amerikansk og engelsk forskning viser, at hovedparten af de singlekvinder, der vælger donorsæd, er veluddannede og økonomisk sikrede. Resultaterne af den danske undersøgelse viser dog, at størstedelen af kvinderne kommer fra den brede middelklasse. Forskellen kan ifølge forskerne skyldes, at undersøgelsens data stammer fra offentlige fertilitetsklinikker, mens de udenlandske kommer fra private fertilitetsklinikker, hvor kvinderne selv betaler for inseminationen. De danske forskere slutter, at valget om at blive singlemor ved hjælp af donorsæd således er blevet en mere almindelig og socialt accepteret beslutning i Danmark.

Klik [her](#) for at læse om andre forskningsprojekter om moderskabet:

- **om mødres efterfødselsreaktioner og bristede forventninger**
- **om at blive mor til et præmaturot barn**
- **om jordemødres indsats ved tidlig udskrivelse efter fødslen**
- **om ammekultur**
- **om negativ social arv i moderskabet**
- **om hvorfor mor trøster og far tumler**

Kilder:

- [1. Salomon M, Sylvest R, Hansson H, Nyboe Andersen A, Schmidt L. Sociodemographic characteristics and attitudes towards motherhood among single women compared with cohabiting women treated with donor semen - a Danish multicenter study. Acta Obstet Gynecol Scand 2015; 94: 473-481.](#)
- [2. Whyte S, Torgler B, Harrison K. What women want in their sperm donor: A study of more than 1000 women's sperm donor selections. 2016.](#)

Hvis du vil vide mere om nye familiemønstre, kan følgende artikler anbefales:

- Grete Larsen, & Anne Lise Ellingsæter. (2012). Samværsmødre. *Sociologisk Tidsskrift*, 20(02), 117-137.

- Dahl, B., & Malterud, K. (2015). Neither father nor biological mother. A qualitative study about lesbian co-mothers' maternity care experiences. *Sexual & Reproductive Healthcare : Official Journal of the Swedish Association of Midwives*, 6(3), 169-73. Dahl, B., & Malterud, K. (2015). Neither father nor biological mother. A qualitative study about lesbian co-mothers' maternity care experiences.

[Sexual & Reproductive Healthcare : Official Journal of the Swedish Association of Midwives, 6\(3\), 169-73.](#)

- [Folgerø, T. \(2008\). Queer Nuclear Families? Reproducing and Transgressing Heteronormativity. Journal of Homosexuality, 54\(1-2\), 124-149.](#)
Folgerø, T. (2008). Queer Nuclear Families? Reproducing and Transgressing Heteronormativity. Journal of Homosexuality, 54(1-2), 124-149.

- [Lahad, K., & Madsen, K. \(2016\). "Like Having New Batteries Installed!": Problematizing the Category of the "40 Mother" in Contemporary Danish Media. NORA - Nordic Journal of Feminist and Gender Research, 24\(3\), 181-195.](#)

- [Mok, P., Antonsen, S., Pedersen, C., & Webb, R. \(2017\). Younger or older parental age and risk of suicidality, premature death, psychiatric illness, and criminality in offspring. Journal of Affective Disorders, 208, 130.](#)
Mok, P., Antonsen, S., Pedersen, C., & Webb, R. (2017). Younger or older parental age and risk of suicidality, premature death, psychiatric illness, and criminality in offspring. Journal of Affective Disorders, 208, 130.

Yderligere information

- Faktaboks:

Kilde 1: Dansk multicenterstudie fra 2015 af blandt andet Maria Salomon ved Københavns Universitet. 311 barnløse kvinder (184 single og 127 samboende kvinder) rekrutteret gennem de ni danske fertilitetsklinikker i Danmark selvrappporterer ved hjælp af spørgeskema. Formålet med undersøgelsen er at sammenligne sociodemografisk karakteristik, familiebaggrund, reproduktiv historie og holdning overfor moderskab hos singlekvinder og kvinder i parforhold, som søger behandling med donorsæd.

Kilde 2: Australsk, kvalitativ undersøgelse fra 2016 af blandt andet Stephen Whyte. 1546 individuelle reservationer af sæd fra 2006 til 2015. Hastigheden, hvormed visse donorprøver reserveres, er undersøgelsen afhængige variabel, hvilket giver et langt mere robust analysegrundlag. Undersøgelsen udforsker kvinders præferencer for særlige mandlige egenskaber, når de vælger sæddonor.